

Innholdsfortegnelse

Generell del ytre miljø

Planfaser og fagområder

Utrekning

Hovedplan

Offentlig plan

Kommunedelplan

Reguleringsplan

Detaljplan

Byggeplan

1

1

2

3

4

4

4

5

6

Generell del ytre miljø

Planfaser og fagområder

Prosjektene skal identifisere miljøkrav som tilfaller prosjektet, i den aktuelle fasen prosjektet er i til enhver tid. Til kravidentifisering bør man bruke STY-603448 Sjekkliste ytre miljø som utgangspunkt. Sjekklisten er ikke uttømmende og man skal alltid undersøke om det foreligger øvrige miljørelevante krav/føringer i f.eks. særskilte krav fra lokale myndigheter, foreliggende utredninger og reguleringsplaner, aktuelle privatrettslige avtaler mm.

Ikke prissatte konsekvenser innenfor følgende fem fagtemaer jf. V712 skal konsekvensvurderes:

Yre miljø	Utredning	Hovedplan	Detaljplan	Kommunedleplan	Reguleringsplan
Landskapsbilde	Utredning Landskapsbilde	Hovedplan Landskapsbilde	Detaljplan Landskapsbilde	Kommunedelplan Landskapsbilde	Reguleringsplan Landskapsbilde
Naturmiljø og friluftsliv	Utredning Nærmiljø og friluftsliv	Hovedplan Nærmiljø og friluftsliv	Detaljplan Nærmiljø og friluftsliv	Kommunedelplan Nærmiljø og friluftsliv	Reguleringsplan Nærmiljø og friluftsliv
Naturmangfold	Utredning Naturmangfold	Hovedplan Naturmangfold	Detaljplan Naturmangfold	Kommunedelplan Naturmangfold	Reguleringsplan Naturmangfold
Kulturmiljø	Utredning Kulturmiljø	Hovedplan Kulturmiljø	Detaljplan Kulturmiljø	Kommunedelplan Kulturmiljø	Reguleringsplan Kulturmiljø
Naturressurser	Utredning Naturressurser	Hovedplan Naturressurser	Detaljplan Naturressurser	Kommunedelplan Naturressurser	Reguleringsplan Naturressurser
Støy og vibrasjoner	Utredning Støy og vibrasjoner	Hovedplan Støy og vibrasjoner	Detaljplan Støy og vibrasjoner	Kommunedelplan Støy og vibrasjoner	Reguleringsplan Støy og vibrasjoner
Forurensing (luft/vann/grunn)	Utredning Forurensing (luft/vann/grunn)	Hovedplan Forurensing (luft/vann/grunn)	Detaljplan Forurensing (luft/vann/grunn)	Kommunedelplan Forurensing (luft/vann/grunn)	Reguleringsplan Forurensing (luft/vann/grunn)

Disse fagtemaene representerer ulike aspekter av miljøet og alle de ikke- prissatte virkningene skal utredes innfor hvert av disse fagtemaene. En avgrensing og definisjon iht. V712 ift håndtering av deltemaene skal legges til grunn for hvert fagtema.

I tillegg inngår følgende tema i de prissatte konsekvensene:

* Støy, lokal luftforurensning og klimagassutslipp

Disse teamene har også virkninger som ikke er prissatt i gjeldende metodikk. De inngår da som del av de andre fagtema som krever en mer omfattende analyse.

Andre tema som også skal vurderes i planfasen er:

- * Forurensning (vann, grunn og luftforurensning i anleggsfasen)
- * Avfallshåndtering
- * Vibrasjoner

For disse temaene (forurensning og avfallshåndtering) skal ikke metodikken med verdi, omfang og konsekvenssetting benyttes, men det skal gjøres en kvalitativ vurdering av disse temaene med

hensyn på påvirkning på det ytre miljøet.

Generelle krav til leveranser for alle planfaser:

- * Alle resultater skal dokumenteres og beskrives i relevante fagnotater/rapporter. Fagnotatene/rapportene skal være bestilt av oppdragsgiver.
- * Samtlige fagnotater skal være utarbeidet av fagpersonell med relevant og tilstrekkelig fagkompetanse.
- * Alle undersøkelser og beregninger skal utføres iht. alminnelig gjeldende praksis og standardiserte metoder, ved usikkerhet rundt dette, plikter utførende konsulent å avklare dette på forhånd med oppdragsgiver. Dette inkluderer detaljgrad på miljøteknisk grunnundersøkelse.
- * I alle planfaser forutsettes det en god norsk språkform på fagrapportene.
- * Rapporter og fagnotater skal være strukturerte og inndeles i innledning, metode, resultat, diskusjon og konklusjon. Innholdet skal tydelig skilles fra hverandre, og det skal tydelig fremgå i målsetningen hva rapporten/notatet skal gi svar på. Rapportene og fagnotater skal inneholde alle relevante henvisninger og faglig drøfting av skjønnsmessige vurderinger. Usikkerheter i rapporter og fagnotater skal belyses og komme tydelig frem, og ev. tiltak for å redusere usikkerhetene skal beskrives. Konklusjonen skal være entydig og være i tråd med målsetningen, og øvrig innhold i rapporten. Konklusjonen skal også gi en kortfattet oppsummering av usikkerheter, hva som eventuelt ikke er besvart, samt hva/hvilke undersøkelser som må til for å besvare usikkerhetene.

Utredning

Miljøkonsekvensvurdering

Kartlegging av nåværende miljøtilstand og potensielle arealbaserte konflikter i det aktuelle området skal utføres ved bruk av tilgjengelig informasjon. Langsiktige konsekvenser for miljø skal analyseres og omtales. Blant annet bør det omtales hvordan tiltaket bidrar til oppfyllelse av nasjonale mål.

Gjennomføring av tidlig (miljø)konsekvensanalyse for aktuelle tiltak/tiltaksalternativer skal utføres i henhold til metodikk og konsekvenskategorier i Statens vegvesens håndbok V712. Analysen tilpasses et detaljnivå som anses som hensiktsmessig for utredningsfasen. Vurdering av ikke-prissatte konsekvenser på strategisk nivå bør tilpasses arbeidet med overordnede (lite detaljerte) konsepter med fokus på konfliktpotensialet. Konsekvensanalysene i tidligfase bør avdekke viktige sammenhenger for miljøtemaene og identifisere mulige konflikter som representerer brudd på nasjonale miljømål.

Miljøprogram

Miljømål- og krav må klarlegges i tidlig prosjektfase. Miljøprogrammet skal utarbeides på et strategisk overordnet nivå som fastsetter miljømålene for prosjektet. Miljømål og krav bør utarbeides så tidlig som mulig i et prosjekts livsløp som et start på prosjekts miljøprogram.

Miljøkrav for utbyggingsprosjekter

Unngå, avbøte og restaurere bør i prioritert rekkefølge legges til grunn for arbeidet (ref. St. meld 14

Natur for livet s.86). Dette innebærer at en først skal forsøke å unngå arealinngrep som gir negativ påvirkning på miljø og omgivelsene. Dersom dette ikke er mulig skal en avbøte de negative konsekvensene. I forbindelse med dette må behovet for før- og etterundersøkelser vurderes. Arealer som er skadet av midlertidige inngrep bør restaureres når inngrepet har opphørt.

Hovedplan

Miljøprogram

Dersom det ikke er utarbeidet et miljøprogram i utredningsfasen, skal det utarbeides et miljøprogram i hovedplanfasen.

Miljøprogrammet er prosjektets miljøstyringsdokument, og skal beskrive Bane NORs miljøambisjoner og fastsette miljøkrav og miljømål i prosjektet med utgangspunkt i lover, forskrifter og retningslinjer. Miljøprogrammet er styrende for prosjekteringsfasen, og skal lede til en prosjekttilpasset miljøoppfølgingsplan (MOP).

Miljøprogrammet skal inneholde vurderinger av prosjektets virkninger på ytre miljøforhold som landskapsbilde, nærmiljø og friluftsliv naturmangfold/naturmiljø, kulturminner/kulturmiljø, naturressurser samt, støy og vibrasjoner. I tillegg skal temaene forurensning av luft/vann/grunn, og avfallshåndtering vurderes i miljøprogrammet. Vurderingene skal danne grunnlag for fastsettelse av miljømålene.

Miljøkonsekvensvurdering

Konsekvensutredning utarbeides der dette kreves i medhold av forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan og bygningsloven. I tilfeller der KU krav etter forskriften ikke utløses, skal det gjøres en kvalitativ vurdering av konsekvenser for miljø.

Miljøkonsekvensvurdering i henhold til SVV veileder V712 -Konsekvensanalyse skal legges til grunn for vurdering av de ikke-prissatte konsekvensene. Der konsekvensutredning kreves iht forskrift skal metoden med verdi, omfang og konsekvensvurdering i håndboka benyttes fullt ut (jf. KU-forskriften). Det vil si en utredning av at hvilke fordeler og ulemper som alternative(ne) medfører sammenlignet med null-alternativet. Usikkerheter som kan påvirke resultatene skal beskrives i analysen.

Metoden i håndboka er beregnet på planer med krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven. I tilfeller der krav etter KU-forskriften ikke utløses skal her legges til grunn en kvalitativ vurdering av miljøtemaene i SVV V712 basert på prinsippene i håndboka. Konsekvenser i form av miljøulempen av ulike alternativer må fremkomme i analysen.

Når det gjelder temaet støy, er dette en prissatt konsekvens som også skal være med i en miljøkonsekvensanalyse. Som grunnlag for støyvurderingene må grunnlagsdata fremskaffes for dagens situasjon og alle alternativer (innsamling av data, søk i databaser, blant annet data for trafikkgrunnlaget) som inngår i prosjektet. Som del av grunnlagsdata skal relevante kart fremskaffes, inkludert støysonkart. I hvert enkelt prosjekt skal det avgjøres hva som er tilstrekkelig informasjonsinnhenting for å sikre et godt beslutningsgrunnlag.

Offentlig plan

Konsekvensutredning utarbeides der dette kreves i medhold av forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan og bygningsloven. I tilfeller der KU krav etter forskriften ikke utløses, skal det gjøres en kvalitativ vurdering av konsekvenser for miljø.

Planprogram skal utarbeides i oppstartfasen av kommunedelplan. Planprogrammet skal fokusere på virkninger for samfunn og miljø. Planprogrammet skal vurdere behovet for utredninger innenfor området ytre miljø. Alternativene som skisseres i et planprogram vil danne grunnlag for konsekvensutredning. Konsekvensutredning skal gi en vurdering av alternativene. Bane NOR har ikke egne styringsdokumenter for konsekvensutredning, men Statens vegvesens håndbok V712 Konsekvensanalyser kan brukes med nødvendige tilpassinger. En konsekvensutredning vil kunne brukes som en siling av alternativ. Alternativene skal beskrives og illustreres godt nok til at konsekvensene er forståelige, men trenger ikke tegnes i detalj i et planprogram.

Planmyndigheten skal fastsette vilkår for å klargjøre, overvåke og avbøte vesentlige negative virkninger av planen for miljø og samfunn. Planmyndigheten kan bestemme at det skal utarbeides et miljøoppfølgingsprogram. Slike vilkår skal gis som bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 11-8, § 11-9, særskilt nr. 8, eller § 12-6, § 12-7, særskilt nr. 12.

Kommunedelplan

En kommunedelplan (KDP) er en overordnet plan som fortrinnsvis utarbeides for å kunne velge mellom alternative løsninger, som regel knyttet til større prosjekt. Dette kan være aktuelt dersom det er tale om ulike traseer, stasjonsplasseringer eller alternativer som på annen måte er ulike vil gi helt ulike virkninger for samfunn og miljø. Hensikten med en overordnet plan er å kunne avveie de ulike alternativer med konsekvenser mot hverandre og prinsipielt avklare valg for videre planarbeid. For å få tilstrekkelig grunnlag for avveiningene skal det utarbeides fagnotater for alle aktuelle tema innen for ytre miljø.

Reguleringsplan

En reguleringsplan skal bestå av et plankart, bestemmelser knyttet til kartet og en planbeskrivelse som gir forståelse av kart og bestemmelser. Detaljregulering sikrer nødvendig areal og viser i grove trekk hvordan tiltaket skal bygges. Beskrivelsen vil redegjøre for virkninger av planen, også der det ikke er krav om konsekvensutredning. Det er lite skille i utforming av detaljregulering og områderegulering og det er derfor mulig å la detaljregulering inngå som en del av en områdereguleringsplan. Et viktig grunnlag for reguleringsplanarbeidet er registreringer og analyser. Disse registreringene vil delvis overlappe arbeid som gjøres i forbindelse med teknisk hovedplan. Typiske tema som kreves belyst i forbindelse med regulering er

- * registrering av rødliste og svartliste arter og vurdering av påvirkning på sårbar natur
- * registrering av kulturminner og vurdering av påvirkning på kulturlandskap
- * vurdering av støy, gjerne i form av støysonekart

Listen er ikke uttømmende. Hvilke forhold som skal kartlegges vil variere med stedlige forhold og må avklares med Bane NOR i forkant av planarbeidet.

Detaljplan

Miljøteknisk grunnundersøkelse, miljøkartlegging og avfallsplan

I detaljplanfasen, når alle detaljer om planlagt terrenginngrep foreligger, skal det utføres en miljøteknisk grunnundersøkelse for å kartlegge forekomst og omfang av forurensning i grunnen på tiltaksområdet. Undersøkelsen skal utføres i henhold til bestemmelser i forurensningsforskriften kap 2 og føringer i Miljødirektoratets veileder TA-2553/2009. Blir det avdekket forurensning i tiltaksområdet, må det utarbeides en tiltaksplan for forurenset grunn. Tiltaksplanen må godkjennes av forurensningsmyndighetene (som regel kommunen) før tiltaket kan igangsettes. Ved behov skal også graveplan utarbeides. Behovet for graveplan avgjøres i samråd med Bane NOR.

Dersom tiltaket omfatter bygge- og rivearbeider (dvs. rivning av konstruksjoner og/eller bygg som genererer over 10 tonn rivningsavfall) skal det utføres en miljøkartlegging av bygnings-/konstruksjonsmaterialer, samt utarbeides en miljøsaneringsbeskrivelse for håndtering av avfallet.

I detaljplan skal det også utarbeides en avfallsplan for alle bygge- og rivingsarbeider med estimerte mengder avfall fra rivning og/eller etablering av nye bygninger og konstruksjoner. Avfallsplanen skal vedlegges søknad om igangsettelsestillatelse.

Biologisk kartlegging

I vekstsesongen før byggestart, skal det vurderes behovet for en supplerende biologisk kartlegging med hensyn på svartelistede arter. Ved behov skal graveplan for infiserte masser utarbeides. Behovet for graveplan avgjøres i samråd med Bane NOR.

Miljørisikoanalyse og miljøoppfølgingsplan

Tiltak og handlingsplaner om miljø skal være risikobasert, dvs. utledes av risikovurderinger og miljøkonsekvensanalyser/-utredninger.

Før utarbeidelse av miljøoppfølgingsplan (MOP) skal det utføres en miljørisikoanalyse. Risikoanalyse for ytre miljø utføres i samråd med miljørådgiver i Bane NOR, og Bane NORs metodikk og risikovurderingsverktøy skal benyttes. Alle funn gjort i miljøteknisk grunnundersøkelse, miljøkartlegging (byggnings- og rivningavfall) og biologisk kartlegging skal inngå i miljørisikovurderingen.

Miljøoppfølgingsplan (MOP) skal håndtere miljøspørsmål i bygge- og anleggsfasen og beskrive konkrete tiltak som må utføres for å ivareta miljøhensyn og oppfylle prosjektets miljømål. I MOP skal alle miljørisikoer som avdekkes gjennom risikoanalysen beskrives. I tillegg skal krav, føringer og risikoreduserende tiltak som skal implementeres og/eller utføres beskrives tydelig i MOP. Mål og krav i miljøprogram legges til grunn for MOP, og skal utarbeides i samsvar med mal fra Bane NOR.

Byggeplan

Dokumenter som ikke er utarbeidet i detaljplan må utarbeides så tidlig som mulig i byggeplanfasen. Eventuelle feltundersøkelser (evt. forundersøkelser) som ikke er utført i detaljplanfasen, eller som det er stilt særskilte krav om i MOP og ev. i planprogram skal utføres så tidlig som mulig i byggeplanfasen.

I tillegg skal Bane NOR stille krav om at entreprenøren utarbeider en miljøplan som skal beskrive hvordan krav i miljøoppfølgingsplanen ivaretas ved gjennomføringen av bygge- og anleggsarbeidene. Miljøplanen skal godkjennes av Bane NOR.

From:

<https://proing.banenor.no/wiki/> - **Prosjekteringsveileder**

Permanent link:

https://proing.banenor.no/wiki/fag/ytre_miljo?rev=1549026013

Last update: **2019/02/01 13:00**